

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
ĮSAKYMAS**

**DĖL NUSTATYTOSIOS ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ NORMOS
VIENETŲ ĮSIGIJIMO IR PERLEIDIMO SANDORIŲ RENGIMO IR SUDARYMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2010 m. balandžio 6 d. Nr. D1-274

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo (Žin., 2009, Nr. [87-3662](#)) 9 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1443 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymą“ (Žin., 2009, Nr. [135-5884](#)) 1.1 punktu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos darbo reglamento patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [65-2408](#); 2010, Nr. [13-635](#)), 47.4 punktu ir siekdamas užtikrinti nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo ir perleidimo sandorių vykdymą ir gautų lėšų panaudojimą Klimato kaitos specialiosios programos projektams (priemonėms) įgyvendinti:

1. T v i r t i n u Nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo ir perleidimo sandorių rengimo ir sudarymo tvarkos aprašą (pridedama).

2. P a v e d u:

2.1. Aplinkos ministerijos Taršos prevencijos departamento Klimato kaitos ir hidrometeorologijos skyriui organizuoti nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo ir perleidimo sandorių sudarymo dokumentų rengimą ir derinimą;

2.2. šiltnamio efektą sukeliančių dujų registro tvarkymo įstaigai – viešajai įstaigai Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondui, vadovaujantis pasirašytais Nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo – perleidimo sutartimis, atlikti nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų pervedimus.

3. Į g a l i o j u aplinkos viceministrą Aleksandrą Spruogį pasirašyti ketinimo protokolus dėl nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo ir perleidimo sandorių sudarymo.

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2010 m. balandžio 6 d.
įsakymu Nr. D1-274

NUSTATYTOSIOS ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ NORMOS VIENETŲ ĮSIGIJIMO IR PERLEIDIMO SANDORIŲ RENGIMO IR SUDARYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo ir perleidimo sandorių rengimo ir sudarymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato Lietuvos Respublikai nuosavybės teise pagal Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos Kioto protokolo 1-ąjį įsipareigojimų etapą nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d. ir (arba) vėlesniais įsipareigojimų etapais skirtos nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo ir perleidimo sandorių (toliau – Nustatytosios normos vienetų sandoriai) rengimo ir sudarymo eigą, su sandorių rengimu ir sudarymu susijusių atsakingų valstybės institucijų ir kitų su sandorių rengimu ir sudarymu susijusių asmenų teises ir pareigas, nustato Nustatytosios normos vienetų sandoriams sudaryti rengiamų pavyzdinių dokumentų turinį ir formą.

2. Tvarkos aprašo tikslas – užtikrinti Nustatytosios normos vienetų sandorių rengimą ir sudarymą ir gauti lėšų Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo (Žin., 2009, Nr. [87-3662](#)) 10 straipsnio 3 dalyje nurodytiems projektams (priemonėms), kurie susiję su klimato kaitos padarinių švelninimu (išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimu) ir prisitaikymu prie klimato kaitos pokyčių, ir kitiems tikslams, numatytiems Nacionalinėje klimato kaitos valdymo politikos strategijoje, įgyvendinti.

3. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo ir perleidimo ketinimų protokolas** (toliau – **Ketinimų protokolas**) (anglų k. *Letter of Intent*) – neįsipareigojantis pasirašančių šalių susitarimas, išskyrus nuostatas, kurios nustato teises pareigas (pvz., konfidencialumo pareiga, pareiga derybų metu vadovautis teisingumo, proporcingumo ir sąžiningumo principais) tarp šalių, kuriame raštu išreiškiamas ketinančios parduoti šalies – Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos valstybės institucijos teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlymus dėl Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių nustatytosios normos vienetų įsigijimo ir perleidimo sandorių sudarymo – Aplinkos ministerijos (toliau – Pardavėjo įgaliota institucija), ir ketinančios pirkti šalies – fizinio ar juridinio asmens, turinčio teisę disponuoti nustatytosios normos vienetais (toliau – Pirkėjas), siekis pradėti ir vykdyti derybas dėl Nustatytosios normos vienetų sandorio sudarymo;

3.2. **Nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo ir perleidimo susitarimo memorandumas** (toliau – **Susitarimo memorandumas**) (anglų k. *Memorandum of Understanding*) – susitarimas, kuris sudaromas raštu tarp Pirkėjo ir Pardavėjo įgaliotos institucijos ir kuriame nurodomos esminės Nustatytosios normos vienetų sandorio sąlygos, gautų lėšų panaudojimas, projektų (priemonių), kuriuos planuojama įgyvendinti ir finansuoti iš gautų lėšų, kryptys, ataskaitų apie įgyvendinamus projektus (priemonės) rengimo ir teikimo tvarka ir kitos planuojamos Nustatytosios normos vienetų sandorio sudarymo esminės sąlygos. Susitarimo memorandumas įpareigoja šalis derėtis šiame memorandume numatytų preliminarinių Nustatytosios normos vienetų sandorio sąlygų pagrindu ir, jei bendras susitarimas pasiekiamas, sudaryti Sutartį ir ją pasirašyti per Susitarimo memorandume nurodytą terminą, nebent šalys susitartų kitaip. Susitarimo memorandumas

neįpareigoja sudaryti Sutarties, jei Lietuvos Respublikos Vyriausybė nepritaria Nustatytosios normos vienetų sandorio sudarymui.

3.3. Nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo perleidimo sutartis (toliau – **Sutartis**) (anglų k. *Assigned Amount Units Purchase Agreement*) – teisiškai įpareigojantis susitarimas, kuris sudaromas raštu tarp Pirkėjo arba Europos Sąjungos ir (ar) trečiosios valstybės, prisiėmusios Jungtinių Tautų Bendrosios klimato kaitos konvencijos Kioto protokolo įsipareigojimus ir ketinančios pirkti Lietuvos Respublikos nuosavybės teise priklausančius nustatytosios normos vienetus (toliau – perkanti valstybė), ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Pardavėjo), kuriame nurodomas Pirkėjo arba perkančios valstybės įsigyjamų ir Pardavėjo perleidžiamų nustatytosios normos vienetų kiekis ir kaina, nustatytosios normos vienetų perleidimo ir kainos sumokėjimo tvarka, Pirkėjo arba perkančios valstybės ir Pardavėjo įsipareigojimai, projektų (priemonių), kuriuos planuojama įgyvendinti ir finansuoti iš gautų lėšų, kryptys ir kitos susitarimo sąlygos. Tais atvejais, kai pasirašomas Ketinimų protokolai ir (ar) Susitarimo memorandumai, Sutartis turi būti rengiama remiantis šiuose dokumentuose išdėstytomis įpareigojančiomis sąlygomis ir nuostatomis, išskyrus tuos atvejus, kai šalys bendru susitarimu nustato kitaip;

3.4. Žalioji investavimo sistema (toliau – **ŽIS**) (angl. k. *Green Investment Scheme*) – Lietuvos Respublikos teisės aktų ir administracinių priemonių visuma, sukurianti finansinį instrumentą, pagal kurį gautos lėšos už perleistus nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetus, kitus Kioto vienetus ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinius taršos leidimus panaudojamos aplinkos taršą mažinantiems projektams, tarp jų išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo projektams (priemonėms), įgyvendinti.

Kitos Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose vartojamas sąvokas.

3.4¹. Nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo–perleidimo tarpininkavimo sutartis (toliau – **Tarpininkavimo sutartis**) – teisiškai įpareigojantis susitarimas, kuris sudaromas raštu tarp Pardavėjo ir nustatytosios normos vienetų perleidimo tarpininkavimo paslaugas siūlančios finansinės institucijos, brokerio, agento ar kito fizinio ar juridinio asmens, savo veikloje užsiimančio tarpininkavimo paslaugų teikimu (toliau – Tarpininkas), kuriame nurodomas planuojamų parduoti nustatytosios normos vienetų skaičius, mažiausia nustatytosios normos vienetų kaina, šių vienetų rezervavimo terminai ir kitos susitarimo sąlygos.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-637](#), 2010-07-22, *Žin.*, 2010, Nr. 92-4875 (2010-08-03), i. k. 110301MISAK00D1-637

II. NUSTATYTOSIOS NORMOS VIENETŲ SANDORIŲ RENGIMAS IR PIRKĖJŲ ATRANKA

4. Aplinkos ministerija, vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės jai suteiktus įgaliojimus teikti, suderinus su Finansų ministerija, Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlymus ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektus dėl Nustatytosios normos vienetų sandorių sudarymo, inicijuoja ir organizuoja susitikimus su ketinančiais pirkti Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių nustatytosios normos vienetų Pirkėjais ir (ar) perkančiomis valstybėmis ir (ar) šių vienetų perleidimo Tarpininkais, derasi su potencialiais Pirkėjais ir (ar) perkančiomis valstybėmis ir (ar) šių vienetų perleidimo Tarpininkais dėl Nustatytosios normos vienetų sandorių sudarymo sąlygų ir numatomų pagal ŽIS įgyvendinti projektų (priemonių) kryptių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-637](#), 2010-07-22, *Žin.*, 2010, Nr. 92-4875 (2010-08-03), i. k. 110301MISAK00D1-637

5. Aplinkos ministro paskirtas Aplinkos ministerijos administracijos padalinys organizuoja Nustatytosios normos vienetų sandorių sudarymo atskiruose etapuose pasirašomų

dokumentų projektų rengimą ir derinimą su kitu (-ais) Aplinkos ministerijos administracijos padaliniu (-iais), Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu sudaryta Darbo grupė nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų sandorių sudarymo klausimams nagrinėti, Finansų ministerija ir, esant reikalui, kitomis ministerijomis.

6. Aplinkos ministro paskirtas Aplinkos ministerijos administracijos padalinys supažindina aplinkos ministrą su Darbo grupės nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų sandorių sudarymo klausimams nagrinėti pateiktais pasiūlymais dėl Susitarimo memorandumo projekto ir, jei pateikiami, dėl kitų Nustatytosios normos vienetų sandorių sudarymo dokumentų projektų turinio ir formos.

7. Aplinkos ministerija pradeda derybas su visomis suinteresuotomis šalimis – Pirkėjais, pasirašydama Ketinimų protokolą. Siekiant efektyviai ir maksimaliai išnaudoti Lietuvos valstybei nuosavybes teise priklausančius nustatytosios normos vienetų ir gauti didžiausią ekonominę, finansinę ir aplinkosauginę naudą, vėlesniuose Nustatytosios normos vienetų sandorio sudarymo etapuose, įvertinus Darbo grupės nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų sandorių sudarymo klausimams nagrinėti ir Finansų ministerijos pateiktas pastabas, aplinkos ministro sprendimu prioritetas teikiamas ir Susitarimo memorandumai pasirašomi su tomis suinteresuotomis šalimis – Pirkėjais, kurios siūlo sandorio sąlygas, labiausiai atitinkančias ŽIS įgyvendinimo Lietuvoje reikalavimus pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymais tvirtinamas Klimato kaitos specialiosios programos lėšų panaudojimo tvarką ir metines Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatas.

8. Siekiant atrinkti Lietuvos valstybei nuosavybes teise priklausančius nustatytosios normos vienetų norinčius įsigyti Pirkėjus, tais atvejais, kada yra pasirašyti daugiau negu 5 Ketinimų protokolai, organizuojama Ketinimų protokolus pasirašiusių Pirkėjų ir šių vienetų perleidimo Tarpininkų atranka. Atranka organizuojama vadovaujantis aplinkos ministro įsakymu nustatyta nustatytosios normos vienetų pirkėjų ir šių vienetų perleidimo Tarpininkų atrankos kriterijų, vertinimo procedūrų ir vykdymo tvarka. Pirkėjai kviečiami pateikti siūlymus dėl ketinamo pirkti Lietuvos valstybei nuosavybes teise priklausančių nustatytosios normos vienetų kiekio, kainos ir kitų minėtoje tvarkoje nurodytų sąlygų. Remiantis minėta tvarka atrinkti Pirkėjai kviečiami dalyvauti derybose dėl Susitarimo memorandumo pasirašymo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-637](#), 2010-07-22, *Žin.*, 2010, Nr. 92-4875 (2010-08-03), i. k. 110301MISAK00D1-637

9. Su perkančiomis valstybėmis deramasi netaikant šio Tvarkos aprašo nuostatų dėl Ketinimų protokolo ir Susitarimo memorandumo sudarymo ir Pirkėjų atrankos ir pasirašoma Sutartis ar kitokios šalių suderintos formos dokumentas, patvirtinantis Nustatytosios normos vienetų sandorio sudarymą, į kurio turinį turi būti įtrauktos šio tvarkos aprašo 3 priede nurodytos esminės Sutarties turinio nuostatos.

10. Derybų dėl Nustatytosios normos vienetų sandorių sudarymo atskiruose etapuose tarp Pirkėjo ar Tarpininko ir Pardavėjo ar Pardavėjo įgaliosios institucijos pasirašomų dokumentų projektų (Ketinimų protokolai, Susitarimo memorandumai, Tarpininkavimo sutartis ir Sutartis) rengimo, svarstymo ir tvirtinimo reikalavimus nustato šio Tvarkos aprašo III–V skyriai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-637](#), 2010-07-22, *Žin.*, 2010, Nr. 92-4875 (2010-08-03), i. k. 110301MISAK00D1-637

10¹. Siekiant efektyviai ir maksimaliai išnaudoti Lietuvos valstybei nuosavybes teise priklausančius nustatytosios normos vienetų ir gauti didžiausią ekonominę, finansinę ir aplinkosauginę naudą, aplinkos ministras pasirašo Tarpininkavimo sutartį su nustatytosios normos vienetų perleidimo Tarpininkais. Tarpininkų atranka organizuojama vadovaujantis aplinkos ministro įsakymu nustatyta nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų pirkėjų ir šių vienetų perleidimo tarpininkų atrankos kriterijų ir vertinimo procedūrų

vykdymo tvarka.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-637](#), 2010-07-22, *Žin.*, 2010, Nr. 92-4875 (2010-08-03), i. k. 110301MISAK00D1-637

III. KETINIMŲ PROTOKOLAS

11. Apsikeičiant informacija dėl planuojamos pasirašyti Sutarties su Lietuvos valstybei nuosavybes teise priklausančių nustatytosios normos vienetų Pirkėju, pirmajame Nustatytosios normos vienetų sandorio sudarymo etape rengiamas Ketinimų protokolo projektas, kurio esminės turinio nuostatos nustatytos šio Tvarkos aprašo 1 priede.

12. Ketinimų protokolas neįpareigoja Pardavėjo įgaliotos institucijos rezervuoti tam tikro ketinamų parduoti nustatytosios normos vienetų kiekio ir jokiais kitais būdais neapriboja Pardavėjo įgaliotos institucijos teisės derėtis su kitais galimais Pirkėjais dėl Nustatytosios normos vienetų sandorio sudarymo, todėl jis gali būti pasirašomas su bet kuriuo Lietuvos nustatytosios normos vienetų pirkimu suinteresuotu Pirkėju.

13. Ketinimų protokolas nėra derinimas su Darbo grupe nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų sandorių sudarymo klausimams nagrinėti ar kitomis ministerijomis.

IV. SUSITARIMO MEMORANDUMAS

14. Pasirašius Ketinimų protokolą arba 8 punkte nustatytu atveju atlikus Pirkėjų atranką, Aplinkos ministerija toliau vykdo derybas su Pirkėjais dėl planuojamo Nustatytosios normos vienetų sandorio esminių sąlygų: perleidžiamų nustatytosios normos vienetų kiekio, perleidimo tvarkos, kainos, mokėjimo būdų, jei reikia, tarpininkaujančios šalies reikalavimų, už gautas lėšas planuojamų įgyvendinti projektų (priemonių), ataskaitų apie įgyvendinamus projektus (priemones) rengimo, teikimo ir kitų esminių Sutarties projekto nuostatų. Šiame etape Pirkėjo taip pat prašoma, jei jis dar nepateikė, pateikti su Nustatytosios normos vienetų sandorio sudarymo teisėtumu susijusius dokumentus ir kitus įgaliojimus, įrodančius Pirkėjo teisę įsigyti nustatytosios normos vienetus ir jais disponuoti.

15. Šio Tvarkos aprašo 14 punkte nurodytas derybų dėl Nustatytosios normos vienetų sandorio sudarymo etapas užbaigiamas tarp Pirkėjo ir Pardavėjo įgaliotos institucijos pasirašant Susitarimo memorandumą, kurio esminės turinio nuostatos nustatytos šio Tvarkos aprašo 2 priede.

16. Aplinkos ministro paskirtas Aplinkos ministerijos administracijos padalinys, suderinęs esminius Nustatytosios normos vienetų sandorio sudarymo klausimus su Pirkėju ir kitu (-ais) Aplinkos ministerijos administracijos padaliniu (-iais), Susitarimo memorandumo projektą teikia svarstyti Darbo grupei nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų sandorių sudarymo klausimams nagrinėti, Finansų ministerijai ir, esant reikalui, kitoms ministerijoms. Aplinkos ministras supažindinamas su minėtos darbo grupės ir (ar) kitų ministerijų pateiktomis pastabomis ir pasiūlymais.

17. Aplinkos ministro paskirtas Aplinkos ministerijos administracijos padalinys, aptaręs Susitarimo memorandumo projektą su Darbo grupe nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų sandorių sudarymo klausimams nagrinėti ir Finansų ministerija, esant reikalui, su kitomis ministerijomis, teikia šio dokumento projektą pasirašyti aplinkos ministrui.

18. Susitarimo memorandume privalomai įrašoma nuostata, nustatanti, kad Pardavėjo įgaliota institucija vienašališkai gali nutraukti Susitarimo memorandumą, jei Nustatytosios normos vienetų sandorio sudarymo eigoje Lietuvos Respublikos Vyriausybė nepritaria esminėms Sutarties projekto nuostatomis.

V. SUTARTIS

19. Aplinkos ministrui pasirašius Susitarimo memorandumą arba šio Tvarkos aprašo 9 ir 10¹ punktuose nurodytais atvejais aplinkos ministro paskirtas Aplinkos ministerijos administracijos padalinys rengia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl nustatytosios normos vienetų įsigijimo ir perleidimo sandorio sudarymo projektą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka siunčia derinti Finansų ir kitoms ministerijoms. Siunčiant derinti minėtą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą, kartu siunčiamas Susitarimo memorandumas ir teikiamas derinti pagal šio Tvarkos aprašo 3 priede nurodytas esmines Sutarties turinio nuostatas parengtas Sutarties projektas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-637](#), 2010-07-22, *Žin.*, 2010, Nr. 92-4875 (2010-08-03), i. k. 110301MISAK00D1-637

20. Aplinkos ministerija, suderinusi šios Tvarkos aprašo 19 punkte nurodytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą ir Sutarties projektą su Finansų ir kitomis ministerijomis, teikia šiuos dokumentus Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Lietuvos Respublikos Vyriausybei priėmus sprendimą dėl Nustatytosios normos vienetų sandorio sudarymo, Sutartį pasirašo Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotas aplinkos ministras arba kitas Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotas asmuo.

V¹. TARPININKAVIMAS

20¹. Tarpininkavimas vykdomas aplinkos ministro sprendimu pasirašius Tarpininkavimo sutartį su tarpininkavimo paslaugas siūlančiais Tarpininkais. Tarpininkų atranka organizuojama vadovaujantis aplinkos ministro įsakymu nustatyta nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų pirkėjų ir šių vienetų perleidimo tarpininkų atrankos kriterijų ir vertinimo procedūrų vykdymo tvarka.

21¹. Aplinkos ministras priima sprendimą dėl geriausią pasiūlymą pateikusių Tarpininko įvertinus aplinkos ministro paskirto Aplinkos ministerijos administracijos padalinio parengtas išvadas.

22¹. Priėmus sprendimą sudaryti Tarpininkavimo sutartį su atranką laimėjusiu Tarpininku, aplinkos ministro paskirtas Aplinkos ministerijos administracijos padalinys suderina Tarpininkavimo sutarties projektą su nustatytosios normos vienetų Tarpininku, kitu (-ais) Aplinkos ministerijos administracijos padaliniu (-iais) ir teikia šio dokumento projektą pasirašyti aplinkos ministrui.

Papildyta skyriumi:

Nr. [D1-637](#), 2010-07-22, *Žin.*, 2010, Nr. 92-4875 (2010-08-03), i. k. 110301MISAK00D1-637

VI. PROJEKTŲ (PRIEMONIŲ), VYKDOMŲ PAGAL ŽIS, ATRANKA IR ĮGYVENDINIMAS

21. Projektų (priemonių), kurie įgyvendinami pagal ŽIS iš lėšų, gautų perleidus Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančius nustatytosios normos vienetų, atranka, finansavimas, įgyvendinimo priežiūra vykdoma pagal aplinkos ministro įsakymu patvirtintus Klimato kaitos specialiosios programos lėšų panaudojimo tvarkos aprašo reikalavimus.

22. Aplinkos ministro paskirtas Aplinkos ministerijos administracijos padalinys atlieka Klimato kaitos specialiosios programos vykdymo koordinavimą, organizuoja Aplinkos ministerijos Klimato kaitos specialiosios programos lėšomis įgyvendinamų projektų atrankos komiteto darbą atrenkant Klimato kaitos specialiosios programos lėšomis finansuojamus projektus (priemones) ir bendradarbiauja su aplinkos ministro paskirta projektų įgyvendinimą atliekančia atsakinga institucija, vykdančia atrinktų projektų (priemonių) finansavimą ir įgyvendinimo priežiūrą.

23. ŽIS projektų (priemonių) įgyvendinimą ir priežiūrą vykdanči aplinkos ministro paskirta atsakinga institucija, atlikdama savo funkcijas, teikia Pirkėjui išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių sumažinimo ataskaitas ir užtikrina galutinę įgyvendintų projektų

(priemonių) rezultatų patikrą.

24. Aplinkos ministro paskirtas Aplinkos ministerijos administracijos padalinys, remdamasis aplinkos ministro paskirtos atsakingos institucijos pateiktais duomenimis, rengia metines Klimato kaitos specialiosios programos lėšų panaudojimo ataskaitas ir teikia jas tvirtinti aplinkos ministrui, prieš tai apsvaustę jas su Nacionaliniu klimato kaitos komitetu ir Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetu.

VII. KONFIDENCIALUMAS

25. Informacija, susijusi su Nustatytosios normos vienetų sandorių sudarymu, derybomis ir pasirašomų dokumentų turiniu yra laikoma konfidencialia, o jos viešas naudojimas ribojamas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, reglamentuojančio komercinių paslapčių apsaugą, nuostatomis.

26. Komercine paslaptimi dėl Nustatytosios normos vienetų sandorių dokumentų yra laikoma bet kuri informacija, susijusi su Nustatytosios normos vienetų sandoriuose numatoma vieneto kaina, vienetų skaičiumi, Pirkėjais, su kuriais deramasi dėl šių sandorių, ir kita informacija, kurios laikymas komercine paslaptimi reikalaujamas Pirkėjo ar perkančios valstybės.

27. Dokumentai, kurių turinys yra laikoma komercine paslaptimi ir kurių prieinamumui reikalingas pasirašytas pasižadėjimas neskleisti dokumente pateiktos informacijos, ir kurių viešas naudojimas turi būti ribojamas, yra:

27.1. Ketinimų protokolai;

27.2. Susitarimo memorandumai;

27.3. Sutartys;

27.3¹. Tarpininkavimo sutartis;

Papildyta punktu:

Nr. [D1-637](#), 2010-07-22, *Žin.*, 2010, Nr. 92-4875 (2010-08-03), i. k. 110301MISAK00D1-637

27.4. Darbo grupės nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų sandorių sudarymo klausimams nagrinėti posėdžių protokolai;

27.5. kiti dokumentai, kurių turinys atskleistų šiame Tvarkos apraše nurodytą komercinę paslaptį.

28. Aplinkos ministro paskirtas Aplinkos ministerijos administracijos padalinys atsako už 27 punkte nurodytų dokumentų pateikimą asmenims, kurie pateikė raštišką pasižadėjimą neskleisti dokumente pateiktos informacijos.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Atskiruose derybų dėl Nustatytosios normos vienetų sandorių sudarymo etapuose Pirkėjo ar perkančios valstybės nustatytosios normos vienetų perleidimo Tarpininkų ir Pardavėjo įgaliotos institucijos pasirašomi dokumentai (Ketinimų protokolai, Susitarimo memorandumai, Tarpininkavimo sutartis ir Sutartis) rengiami anglų kalba. Teikiant Susitarimo memorandumą ir (ar) Sutarties projektą derinti ministerijoms ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei, šie dokumentai pateikiami išversti į lietuvių kalbą arba teikiama jų esminių nuostatų santrauka lietuvių kalba kartu su dokumentų tekstu anglų kalba.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-637](#), 2010-07-22, *Žin.*, 2010, Nr. 92-4875 (2010-08-03), i. k. 110301MISAK00D1-637

30. Pirkėjui ar perkančiai valstybei pateikus kitos formos Nustatytosios normos vienetų sandorių sudarymo dokumentus, kurie atitinka Ketinimo protokolo, Susitarimo memorandumo ir Sutarties turiniui keliamus reikalavimus, nurodytus Tvarkos aprašo prieduose, gali būti rengiami ir pasirašomi ir kitokios formos su Nustatytosios normos vienetų sandorių sudarymu susiję dokumentai.

31. Asmenys, kurie dalyvauja Nustatytosios normos vienetų sandorių rengimo ir sudarymo procese, atsako už viešųjų ir privačių interesų derinimą valstybinėje tarnyboje ir reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų vykdymą.

Nustatytosios šiltnamio efektą
sukeliančių dujų normos vienetų
įsigijimo ir perleidimo sandorių rengimo
ir sudarymo tvarkos aprašo
1 priedas

KETINIMŲ PROTOKOLO ESMINĖS TURINIO NUOSTATOS

Ketinių protokolų turinio dalys	Turinys
I. Ketinių protokolų šalys ir nuostatos dėl įgaliojimų pasirašyti Ketinių protokolą	Pardavėjo įgaliota institucija ir Pirkėjas. Įgaliojimų pasirašyti Ketinių protokolą pagrindas.
II. Ketinių protokolų dalykas	Pardavėjo įgaliosios institucijos ir Pirkėjo ketinimas pradėti ir vykdyti derybas dėl Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių nustatytosios normos vienetų šalių suderėtomis sąlygomis.
III. Šalių įsipareigojimai	Reikalavimas pradėti ir tęsti derybas dėl Nustatytosios normos vienetų sandorio sudarymo ir reikalingų dokumentų pasirašymo. Reikalavimas derybų metu laikytis teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principų.
IV. Konfidencialumas	Ketinių protokolai ir jame nurodyta informacija yra konfidenciali ir negali būti atskleidžiama kitoms šalims be kurios nors iš šalių raštiško sutikimo atskleisti šią informaciją, išskyrus atvejus, kai: (a) šią informaciją privaloma atskleisti pagal teisės aktus, kompetentingo teismo ar kitos kompetentingos institucijos sprendimą ar reikalavimą; (b) ši informacija atskleidžiama Vyriausybės atstovams, valstybės pareigūnams, darbuotojams, ekspertams, profesionaliems šalių patarėjams ar kitiems asmenims, susijusiems su tolesniu šio Nustatytosios normos vienetų sandorio sudarymu; (c) ši informacija yra teisėtai atskleista arba ji patenka į viešumą nepažeidžiant konfidencialumo įsipareigojimo.
V. Ketinių protokolų teisėnė galia	Ketinių protokolai yra neįsipareigojantis pasirašančias šalis dokumentas, išskyrus teises pareigas sukuriančias nuostatas (pvz., konfidencialumo pareiga ir pareiga derėtis laikantis teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principais), nurodytas III ir IV dalyse, ir nei vienai iš šalių nesukuria teisinių įsipareigojimų ir neriboja Pardavėjo įgaliosios institucijos teisės derėtis su kitais Pirkėjais dėl Nustatytosios normos vienetų sandorių.
VI. Ketinių protokolų galiojimo pabaiga	Ketinių protokolai gali būti nutraukiami vienašališkai, vienai iš šalių apie tai iš anksto raštu pranešus kitai šaliai, arba abiejų šalių tarpusavio raštišku susitarimu. Ketinių protokolai netenka galios, kai šalys pasirašo Susitarimo memorandumą.

Nustatytosios šiltnamio efektą
sukeliančių dujų normos vienetų
įsigijimo ir perleidimo sandorių rengimo
ir sudarymo tvarkos aprašo
2 priedas

SUSITARIMO MEMORANDUMO ESMINĖS TURINIO NUOSTATOS

Susitarimo memorandumo turinio dalys	Turinys
I. Susitarimo memorandumo šalys ir nuostatos dėl įgaliojimų pasirašyti Susitarimo memorandumą	Pardavėjo įgaliota institucija ir Pirkėjas. Įgaliojimų pasirašyti Susitarimo memorandumą teisinis pagrindas.
II. Susitarimo memorandumo dalykas	Šalys įsipareigoja per Susitarimo memorandume nustatytą terminą už Susitarimo memorandume nurodytą kainą ir numatytas sąlygas ir tvarką pasirašyti Sutartį.
III. Kiekis	Nurodomas numatomų perleisti nustatytosios normos vienetų kiekis.
IV. Kaina	Nurodoma numatomų perleisti vieno nustatytosios normos vieneto kaina (arba minimali ir maksimali kaina) ir bendra visų perleidžiamų nustatytosios normos vienetų kaina.
V. Šalių patvirtinimai ir garantijos	Šalys patvirtina savo teisę sudaryti sandorį (prie Susitarimo memorandumo pridedami teisę sudaryti sandorį pagrindžiantys dokumentai).
VI. Numatomi šalių įsipareigojimai	Abiejų šalių įsipareigojimai: - derėtis šiame Susitarimo memorandume nurodytų preliminarinių Nustatytosios normos vienetų sandorio sąlygų pagrindu ir sudaryti Sutartį per Susitarimo memorandume nurodytą terminą; - vykdyti Susitarimo memorandumą vadovaujantis teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principais; - kiti šalių įsipareigojimai. Pirkėjo įsipareigojimai: - sudarius Sutartį įsigyti nustatytosios normos vienetų ir sumokėti į Pardavėjo įgaliotos institucijos nurodytą sąskaitą nustatyto dydžio kainą Susitarimo memorandume nurodytais terminais ir tvarka; - teisėtai panaudoti planuojamus įsigyti Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančius nustatytosios normos vienetų; - kiti Pirkėjo įsipareigojimai. Pardavėjo įsipareigojimai: - atlikti visus nacionalinės teisės nustatytus procedūrinius reikalavimus, reikalingus siekiant pasirašyti Sutartį; - sudarius Sutartį pervesti nustatytosios normos vienetų į Pirkėjo nurodytą sąskaitą Susitarimo memorandume nurodytais terminais ir tvarka; - sudarius Sutartį, gautą lėšų sumą panaudoti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo projektams (priemonėms) finansuoti pagal Klimato kaitos

Susitarimo memorandumo turinio dalys	Turinys
	specialiosios programos lėšų panaudojimo tvarkos aprašo reikalavimus; - užtikrinti, kad būtų paskirta projektų (priemonių) atranką ir jų įgyvendinimo priežiūrą atliekanti institucija; - kiti Pardavėjo įsipareigojimai.
VII. Konfidencialumas	Susitarimo memorandumas ir jame nurodyta informacija yra konfidenciali ir negali būti atskleidžiama kitoms šalims be kurios nors iš šalių raštiško sutikimo atskleisti šią informaciją, išskyrus atvejus, kai: (a) šią informaciją privaloma atskleisti pagal teisės aktus, kompetentingo teismo ar kitos kompetentingos institucijos sprendimą ar reikalavimą; (b) ši informacija atskleidžiama Vyriausybės atstovams, valstybės tarnautojams, darbuotojams, ekspertams, profesionaliems šalių patarėjams ar kitiems asmenims, susijusiems su šio Nustatytosios normos vienetų sandorio sudarymu; (c) ši informacija yra teisėtai atskleista arba ji patenka į viešumą nepažeidžiant konfidencialumo įsipareigojimo.
VIII. Nustatytosios normos vienetų rezervavimas	Pardavėjo įgaliota institucija įsipareigoja rezervuoti per Susitarimo memorandume nustatytą laikotarpį jame numatytą nustatytosios normos vienetų kiekį.
IX. Mokėjimo tvarka	Sudarius sutartį, šalys atliks visus mokėjimus Susitarimo memorandume nustatyta tvarka ir terminais.
X. Žalinimo planas	Nuostata, numatanti Pardavėjo pareigą pateikti metinę Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatą ir Pirkėjo pareigą susipažinti ir pritarti sąmatai iki Sutarties įsigaliojimo.
XI. Ataskaitos	Pardavėjo įgaliotos institucijos įsipareigojimas, sudarius Sutartį, teikti ataskaitas šiame Susitarimo memorandume nurodytais terminais ir tvarka.
XII. Taikytina teisė	Nurodoma valstybė, kurios teisė taikoma Susitarimo memorandumui ir jo aiškinimui. Nurodoma valstybė, kurios teisę numatoma taikyti Sutarčiai ir jos aiškinimui.
XIII. Išlaidos	Nuostata, kad kiekviena šalis padengs visas savo su Susitarimo memorandumo ir Sutarties sudarymu susijusias išlaidas.
XIV. Susitarimo memorandumo galiojimo pabaiga	Susitarimo nutraukimo pagrindai: - abiejų šalių raštišku susitarimu; - vienašališkai vienai iš šalių apie tai raštu pranešus kitai šaliai; - vienašališkai, jei Nustatytosios normos vienetų sandorio sudarymo eigoje Lietuvos Respublikos Vyriausybė nepritaria esminėms Sutarties projekto nuostatom; - vienašališku pareiškimu kitai šaliai neįvykdžius bent vienos iš šiame Susitarimo memorandume numatytos sąlygos; - nustoja galioti pasirašius Sutartį arba suėjus terminui, per

Susitarimo memorandumo turinio dalys	Turinys
	kurį šalys įsipareigojo pasirašyti Sutartį, išskyrus atvejus, kai šalys susitaria kitaip.
XV. Ginčų sprendimas	Nuostata, kad ginčai, kylantys tarp šalių iš Sutarties ir susiję su Sutartimi, sprendžiami taikiai, abipusių derybų būdu, jeigu šalims nepavyksta susitarti per tam tikrą nustatytą Sutartyje terminą taikiai, tuomet – arbitraže pagal tarptautines ginčų arbitraže sprendimo taisykles.

Nustatytosios šiltnamio efektą
sukeliančių dujų normos vienetų
įsigijimo ir perleidimo sandorių rengimo
ir sudarymo tvarkos aprašo
3 priedas

SUTARTIES ESMINĖS TURINIO NUOSTATOS

Sutarties turinio dalys	Turinys
I. Sutarties šalys ir nuostatos dėl įgaliojimų pasirašyti Sutartį	Pardavėjas ir pirkėjas arba perkanti valstybė (toliau – Pirkėjas). Įgaliojimų pasirašyti Sutartį teisinis pagrindas.
II. Apibrėžimai, pavadinimai	Sutartyje vartojamos sąvokos, apibrėžimai.
III. Sutarties dalykas	Pardavėjas įsipareigoja perleisti Sutartyje nurodytą nustatytosios normos vienetų kiekį per Sutartyje nurodytus terminus ir Pirkėjas įsipareigoja įsigyti šiuos nustatytosios normos vienetų ir sumokėti Sutartyje nurodytą kainą.
IV. Nustatytosios normos vienetų kiekis ir kaina	Nurodomas perkamų nustatytosios normos vienetų kiekis, vieno nustatytosios normos vieneto kaina ir bendra visų perleidžiamų nustatytosios normos vienetų kaina.
V. Šalių patvirtinimai ir garantijos	Šalys patvirtina savo teisę sudaryti sandorį (prie Susitarimo memorandumo pridedami teisę sudaryti sandorį pagrindžiantys dokumentai).
VI. Sutarties sudarymo prielaidos (angl. k. <i>Conditions Precedent</i>)	Esminės Sutarties sudarymo prielaidos: - Ketinimų protokolo, Susitarimo memorandumo ar kito dokumento, atitinančio šio Tvarkos aprašo reikalaujamų dokumentų turinį, pasirašymas; - kitos derybų metu numatytos sąlygos.
VII. Šalių įsipareigojimai	Pardavėjo įsipareigojimas Sutarties nustatytais terminais ir tvarka ir sąlygomis perleisti ir pervesti į nurodytą sąskaitą numatytą nustatytosios normos vienetų kiekį. Pirkėjas įsipareigoja įsigyti Pardavėjo perleistus nustatytosios normos vienetų Sutartyje nurodytomis sąlygomis ir terminais ir į Sutartyje nurodytą sąskaitą pervesti numatytą pinigų sumą. Esant finansinio tarpininkavimo atvejui, nurodoma tarpininko dalyvavimo tvarka ir su tuo susiję šalių įsipareigojimai. Pardavėjo įsipareigojimas panaudoti gautas lėšas per Sutartyje numatytus terminus. Kiti Sutartyje numatyti šalių įsipareigojimai.
VIII. Sutarties įsigaliojimas	Sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo momento.
IX. Sutarties galiojimo terminas	Sutartis galioja iki šalys įvykdo visus įsipareigojimus pagal šią Sutartį. Nurodomos kitos sąlygos, būtinos Nustatytosios normos vienetų sandoriui vykdyti.
X. Nustatytosios normos	Nustatytosios normos vienetų perleidimo terminai, tvarka ir

Sutarties turinio dalys	Turinys
vienetų perleidimo tvarka	sąlygos.
XI. Mokėjimų tvarka	Nurodoma Sutartyje numatytų mokėjimų terminai ir tvarka.
XII. Nuosavybės teisė	Nuostatos dėl nuosavybės teisės į nustatytosios normos vienetus perėjimo momento.
XIII. Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo projektų (priemonių) atranka ir priežiūra	Nurodoma projektų atranką ir priežiūrą vykdanči institucija, jos su projektų priežiūra susijusios teisės ir pareigos.
XIV. Teikiamos ataskaitos	Informacija apie ataskaitų už nustatytosios normos vienetų gautas lėšas finansuojamų projektų įgyvendinimą, jų rengimo ir pateikimo tvarka, terminai ir sąlygos.
XV. Mokesčiai ir kitos išlaidos	Nustatytosios normos vienetų sandoriui taikytini ir netaikytini mokesčiai (PVM ir kt.). Šalių mokesčių ir kitų išlaidų apmokėjimo tvarka. Nuostata, kad kiekviena šalis padengia savo išlaidas, susijusias su šios Sutarties sudarymu ir įsipareigojimų pagal ją vykdymu.
XVI. Sutarties pažeidimas ir atsakomybė	Įsipareigojimų pagal Sutartį nevykdymo ar netinkamo vykdymo atvejai. Pažeidusios Sutartį šalies atsakomybė. Palūkanų už uždelstus mokėjimus dydis ir mokėjimo tvarka. Kitos nuostatos dėl atsakomybės už patvirtinimų ir garantijų, konfidencialumo įsipareigojimo ar kitų įsipareigojimų pagal Sutartį pažeidimo.
XVII. Sutarties nutraukimas	Sutarties nutraukimo atvejai, būdai, tvarka, terminai ir pasekmės.
XVIII. Nenugalimos jėgos (<i>force majeure</i>) aplinkybės	Aplinkybės, laikomos nenugalima jėga (<i>force majeure</i>), ir kitos su nenugalima jėga susijusios sąlygos.
XIX. Informacijos teikimas	Šalys įsipareigoja pateikti visą informaciją, susijusią su įsipareigojimų pagal šią Sutartį vykdymu. Šalys privalo nedelsiant informuoti kitą šalį dėl aplinkybių, kurios gali turėti įtakos šios Sutarties sudarymui ir (ar) vykdymui. Šalys privalo užtikrinti, kad visa informacija, pateikiama kitai šaliai, yra teisinga.
XX. Konfidencialumas	Nuostata, kad Sutartis ir joje nurodyta informacija yra konfidenciali ir negali būti atskleidžiama kitoms šalims be kurios nors iš šalių raštiško sutikimo atskleisti šią informaciją, išskyrus atvejus, kai: (a) šią informaciją privaloma atskleisti pagal teisės aktus, kompetentingo teismo ar kitos kompetentingos institucijos sprendimą ar reikalavimą; (b) ši informacija atskleidžiama Vyriausybės atstovams, valstybės pareigūnams, darbuotojams, ekspertams, profesionaliems šalių patarėjams ar kitiems asmenims, susijusiems su Nustatytosios normos vienetų sandorio sudarymu; (c) ši informacija yra

Sutarties turinio dalys	Turinys
	teisėtai atskleista arba ji patenka į viešumą nepažeidžiant konfidencialumo įsipareigojimo.
XXI. Taikytina teisė	Sutartyje nurodoma valstybė, kurios teisė taikoma Sutarčiai ir jos aiškinimui.
XXII. Ginčų sprendimas	Ginčai, kylantys iš šios Sutarties ar su ja susiję, tarp šalių sprendžiami taikiai, abipusių derybų būdu. Jeigu šalims nepavyksta susitarti per tam tikrą nustatytą terminą taikiai, tuomet ginčai sprendžiami arbitraže pagal tarptautines ginčų arbitraže sprendimo taisykles.
XXIII. Kitos nuostatos	Sutartyje taip pat aptariama: - Sutarties keitimo tvarka; - pranešimų teikimo tvarka; - teisių pagal susitarimą perleidimo kitiems asmenims tvarka; - egzempliorių skaičius ir Sutarties sudarymo kalba; - sąlygos, susijusios su teisės aktų pasikeitimais; - sąlygos, susijusios su nebegaliojančiomis Sutarties nuostatomis; - kitos sąlygos, dėl kurių susitaria šalys ir kurios neprieštaruja Tvarkos aprašui, Lietuvos Respublikos įstatymams ir kitiems teisės aktams, reglamentuojantiems nustatytosios normos vienetų sandorių ar valstybės turto perleidimo, naudojimo ar disponavimo juo tvarką.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-637](#), 2010-07-22, Žin., 2010, Nr. 92-4875 (2010-08-03), i. k. 110301MISAK00D1-637

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-274 "Dėl Nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų sandorių rengimo ir sudarymo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo